

İLİM ÖĞRENMENİN FAZİLETİ*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkihî seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân! Feinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem...

Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

مَنْ تَرَكَ بَعْدَهُ كَنْزًا، مُثَّلَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ شُجَاعًا،
أَقْرَعُ لَهُ زَبِيبَتَانِ يَتَّبَعُ فَاهُ، فَيَقُولُ لَهُ: وَيْلَكَ
مَا لَكَ؟ فيقول: أَنَا كَنْزُكَ الَّذِي تَرَكْتَهُ بَعْدَكَ. فَلَا
يَزَالُ يَتَّبَعُهُ، حَتَّى يُلْقِمَهُ هُدًى فَيَقْضِمُهَا، ثُمَّ

يُتْبَعُهُ بِسَائِرِ جَسَدِهِ

(البزار، خز. والرويانى، ع. حب. طب. حل. كز. ض. عن ثوبان)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

(Men tereke ba'dehû kenzen, müssile lehû yevme'l-kıyâmeti şücâan, akrau lehû zebîbetâni yetbeu fâhu, feyekülü lehû: Veyleke mâ leke? Feyekülü: Ene kenzüke'llezî terektehû ba'deke. Felâ yezâlü yetbauhû hattâ yülkımehû yedehû feyakdamühâ, sümme yetbeuhû sâire cesedihî)

Sadaka rasûlü'llâh, fîmâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri ibadetlerinizi, taatlerinizi kabul eylesin... Dualarınızı, dileklerinizi ihsan ve ikram eylesin...

Peygamber SAS Hazretlerinin mübarek hadîs-i şeriflerinden bir miktar okuyup, anlayıp anlatmaya çalışacağız.

Bu hadîs-i şeriflerin izahına başlamadan önce, evvelen vehâsseten efendimiz, Peygamberimiz, rehberimiz, başımızın tâcı Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretleri'nin ruh-i pâkine hediye olsun diye; sonra onun cümle âlinin, ashâbının, etbâının ve ahbâbının ruhlarına;

Cümle evliyâullahın, sâir enbiyâ ve mürselînin ve hâsseten verese-i enbiyâ ulemâ-i izâmımız, meşâyih-i kirâmımız, sahâbe-i kirâmdan müteselsilen Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'ye kadar güzerân eylemiş olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyemizin ruhlarına ve onların hulefâsının, tâbîlerinin, müridlerinin, muhiblerinin ruhlarına hediye olması için;

Hâsseten okuduğumuz eseri telif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Efendi Hocamız'ın ruhu için; bu eserin içindeki hadislerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan bütün râvilerin, alimlerin, hadis alimlerinin ruhları için; bu camiye bina eden İskender Paşa'nın ruhu için, buradan güzerân eylemiş olan imamların, müezzinlerin, hatiplerin, cemaatlerin ruhları için; çevresinde medfun bulunan mü'minlerin ruhları için, bu beldedeki sahâbe-i kirâmın ve onlardan tanıdığımız başta medâr-ı iftihârımız Ebû Eyyûb el-Ensârî Hazretleri'nin ruhu için, sâir tâbiîn ve evliyâullahın ruhları için;

Uzaktan, yakından şu hadisleri dinlemek üzere buraya gelmiş olan siz kardeşlerimizin de âhirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye; biz sağ müslümanların da Mevlâmız'ın rızasına uygun ömür sürüp, dîn-i mübîne güzel hizmet eyleyip, sâlih ameller işleyip, onun huzûr-u âlîsine sevdiği, razı olduğu bir kul olarak varmamıza vesile olması için bir Fâtîha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, öyle başlayalım, buyurun:

.....

a. Allah Yolunda Harcanmayan Para

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Dersimizin başında Arapça mukaddmeden sonra okuduğumuz hadîs-i şerif para biriktirmek, onu gömmek mevzuunda bir hadîs-i şeriftir ki Sevban RA rivayet eylemiştir. İbn Hibban, Taberânî'de ve daha başka hadis kitaplarında zikredilmiş, hasen bir hadîs-i şeriftir.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:¹

مَنْ تَرَكَ بَعْدَهُ كَنْزًا، مُثَّلَّ لَ هُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ شُجَاعًا،
أَقْرَعُ لَهُ زَبِيبَتَانِ يَتَّبِعُ فَاهُ، فَيَقُولُ لَ هُ: وَيْلَكَ
مَا لَكَ؟ فَيَقُولُ: أَنَا كَنْزُكَ الَّذِي تَرَكَتُهُ بَعْدَكَ. فَلَا
يَزَالُ يَتَّبَعُهُ حَتَّى يُلْقِيَ مَهْ يَدَهُ فَيَقْضِمُهَا، ثُمَّ

يُتْبِعُهُ بِسَائِرِ جَسَدِهِ

(البزار، خز. والرويانى، ع. حب. طب. حل. كر. ض. عن ثوبان)

RE. 412/10 (*Men tereke ba'dehû kenzen*) “Kim kendisinden sonra geriye bir *kenz* terk ederse, bırakırsa...”

Kenz ne demek? (*Mâlun medfûnun*) Toplanmış, biriktirilmiş para veyahut toplanmış, saklanmış, toprağın altına gömülmüş para... Yani hazine dediğimiz şey...

Ne olur?

(*Müssile lehû yevme'l-kiyâmeti şücâun akrau lehû zebîbetânî*) “Bu hazine; biriktirdiği, Allah yoluna sarf etmediği bu paralar kıyamet gününde ona ok gibi fırlayan bir zehirli yılan şekline getirilir.”

¹ Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.546, no:1434; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.91, no:1408; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.11, no:2255; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.119, no:4154; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.202, no:4340; Sevban RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, ss.489, no:10349; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.307, no:15812; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XLI, s.167, no:13324.

Şucâ'; atlayan, süvariye bile yetişen zehirli yılanmış. Sonra nasıl?

Akra; başı çıplak. Yaşlılığından, zehirinin adamakıllı çok olmasından dolayı başında bir şey yok, başı kaygan... Böyle bir yılan...

(Lehû zebîbetâni) “Gözlerinin üstünde iki kara beneği var.” Zehirlilik alâmeti... Veyahut diyorlar ki; “Bu, ‘iki taraftan iki uzun dişi var’ mânasına gelir.”

Böyle bir yılan tarzında ona temsil olunur, o halde gösterilir. Ve o yılan ağzını açar, ona yönelir, hamle eder, mal sahibinin peşine takılır.

(Feyekülü lehû) “Yılan ağzını açıp, peşine düşüp onu kovalayınca mal sahibi ona der ki: (Veyleke, mâ leke?) ‘Yazıklar olsun! Yahu sana ne oluyor?’”

(Feyekülü) Yılan ona der ki: (Ene kenzüke’llezî terektehû ba’deke) “Ben senin geriye bıraktığın kenzinim; depo ettiğin, harcamadığın paraların, malların, mülklerin...”

(Felâ yezâlü yetbauhû hattâ yülkimehû yedehû) “Peşine takılmaya devam eder, nihayet o Allah yolunda parayı vermeyip detuttu elini ya, ilk önce vermekte kullanmadığı elini kapar.”

Mâlum, yılan bir şeyi kaptı mı yavaş yavaş, hamle hamle içine çeker, ondan sonra onu dişleriyle, ağzının iki tarafıyla iyice tutturur.

“—Sonra diğer cesedini yutar.” diye bildirmiş Peygamber Efendimiz.

Ne anlaşılıyor? Gayet âşikâr. Hadis de hasen hadistir. Birçok hadis kaynaklarında zikri geçmiş. Bu mallar ile vazifemiz ne ise onu yapacağız. Bu malları depo etmekte, istif etmekte vebal var.

Kenz; evet, toprağı kazıp küpün içinde paraları gömmek, tamam, bu alışılmış şekil. Ama isterse küpün içinde gömmesin de bir başka yerde saklasın, kasada saklasın; depo ediyor ya, Allah yolunda vermiyor ya, mühim olan işin o tarafı... Var, mevcut, ihtiyacından fazla; fakat vermiyor. İşte o böyle bir canavar şeklinde kıyamet gününde o zâtın peşine takılacak da o vermediğini onun burnundan getirecek.

Dikkat edilirse Peygamber Efendimiz; “Yılan önce elini yutar.” diyor.

“—Hangi âzân ile vermedin sen?”

Elinle vermedin. Önce elinden başlar, ondan sonra yutar. Azabı bu tarzda olur.

Ne yapacağız? Allah yolunda paralarımızı sarf edeceğiz.

İnsan, Allah kendisine mal vermiş, mülk vermiş, zekâtını bile vermiyor; nekes, cimri adam! Mevlâ o kadar mal vermiş de o çıkartıp zekâtını vermiyor. Pinti, nekes, cimri adam...

Kim verdi sana bu malı? Allah verdi. Versene! Allah-u Teâlâ Hazretleri kırkta birini istemiş, “Kullarıma harca.” diye, seni imtihan etmek için... İstersen verme! Vermezsen başına bu hal gelir.

Onun için, bu cömertliği öğreneceğiz. Cömert cennete yakındır. Cömertlik insanı cennete götüren bir huydur. Elimizi sıkımayı bırakacağız.

Allah yoluna sarf edilmedik parayı ben ne yapayım, vebal olduktan sonra? Vebali bana kalıyor, sefası mirasçılara...

Hayatta iken çalış, gayret sarf et, sadaka-i câriye yap, hayr u hasenât yap, malınla ilgili vazifelerini yap; âhirette rahat et.

İlk önce kazanırken hırsla kazanıyor, haramdan kazanıyor, aldırılmıyor. İnsanın ihtiyacı mahdut, belli bir şeyden sonra gerisi depo etmeye gidiyor.

Bu hususta çok söz söylenebilir. Allah yolunda paraları harcamazsak insanın başına çok dertler gelir, âyet-i kerîmede de bunu teyit edici bilgiler var.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

(التوبة: ٣٤)

(*Ve'llezîne yeknizûne'z-zehebe ve'l-fıddate ve lâ yunfikûnehâ fî sebîli'llâhi ve beşşirhüm bi-azâbin elîm*) “Altını ve gümüşü depo edip saklayıp da Allah yolunda sarf etmeyenleri elim, feci bir azap ile korkut!’ Sizin başınıza o gelecek!’ diye onları bildir, ikaz eyle, ihbar eyle!” (Tevbe, 9/34)

يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ

(التوبة: ٣٥)

(*Yevme yuhmâ aleyhâ fî nâri cehenneme fetükvâ bihâ cibâhuhüm ve cünûbühüm ve zuhûruhüm*)

“O günde ki o depo ettikleri mallar cehennem ateşinde kızdırılacak; yüzleri, alınları, yanları ve sırtları o ateşlerle dağlanacak.” (Tevbe, 9/35)

Böyle şiddetli...

Onun için, sahâbe-i kirâm, evliyâullah, akıllı din alimleri, kendini bilen insanlar Allah yolunda malını sarf etmiş. Yeri gelince malını sarf etmiş, yeri gelince canını vermiş.

Geçenlerde bizim köye gittim. Köylüler diyor ki;

“—Bu televizyonlar millette altın bilezik de bırakmadı.”

“—Renkli televizyon alacağım.” diye o bizim beğenmediğimiz köylü bileziği satmış, o renkli televizyonu almış. Renkli televizyonu karşısına koymuş.

Keyif olduğu zaman, zevk olduğu zaman nasıl paralar harcanıyor.

Allah yolunda bak burada bir mektep açacağız, bu hadîs-i şerifleri öğreteceğiz, bu hadisleri öğretecek ulemâ yetiştireceğiz, Allah’ın izniyle... Göreceğiz bakalım, kimde ne kadar para varmış... Kim kârını zararını bilirmiş, belli olacak. Biz söyleyeceğiz, bildireceğiz.

Hiç ardıma bile bakmayacağım. “İşte böyle bir şey yapılıyor.” diyeceğim; veren verecek, vermeyen vermeyecek. “Ben bildirdim yâ Rabbi!” diyeceğim.

İnsan yeri geldiği zaman canını da verecek...
Mal neymiş, insan fî sebîlillah, Allah yolunda
zamanı geldiği zaman canını verecek.

Allah-u Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki:

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَّا أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ

(التوبة: ١١١)

(*Inna'llàhe'sterâ mine'l-mü'minîne enfüsehüm
ve emvâlehüm bi- enne lehümü'l-cenneh*) [Allah
müminlerden, mallarını ve canlarını, kendilerine
verilecek cennet karşılığında satın almıştır.]
(Tevbe, 9/111)

Satın aldı. “Haydi bakalım, verin malınızı,
verin canınızı; ben de size mukabilinde cenneti
vereyim!” diye...

Bu dünya hayatı imtihansız olmaz. Herkes en
zorlandığı yerden imtihana tâbi olacak. Çare
yok. Malı seven maldan imtihan olacak. Başkası
başka şeyden imtihan olacak. Herkes bir çeşit
imtihan olacak. Nihayet işin sonunda hakiki
müslümanlar ile sahtekârlar, hâlis muhlisler ile
gerçekler ortaya çıkacak. Çare yok...

İnsan Allah yolunda sevdiklerini infak
etmedikçe birr ü takvâ derecesini elde edemez.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّىٰ تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ

(آل عمران: ٩٢)

(*Len tenâlü'l-birre hattâ tünfikû mimmâ tuhibbûn*) “Sevdiğiniz malları, paracıkları; o biriktirdiğiniz altınları, gümüşleri, elmasları, zînetleri Allah yolunda infak etmedikçe müttakî kul, birr ü takvâ sahibi kul sıfatına sahip olamayacaksınız.” (Âl-i İmran, 3/92)

Sevdiklerinizden seve seve vereceksiniz. Elinizdeki şeyi beğeniyorsunuz, seviyorsunuz; onu çıkartıp çıkartıp Allah yolunda vereceksiniz. “Bana verin!” demiyorum, Allah yolunda, neredeyse... Ben de vereceğim, herkes verecek. Tâ ki İslâm yayılacak... Tâ ki evlâtlar müslüman yetişecek... Tâ ki şu beldede ezanlar inleyecek.

Şu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli

Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli!

Bu ezanlar susmayacak. Bu cemaatler bitmeyecek. Bu camiler boş kalmayacak. Bu evlatlar, bu torunlar müslüman yaşayacak, müslüman olacaklar; şerefle yaşayacaklar, âhirette de Allah'ın cennetlik kulları olarak cennete girecekler. Bizim vazifemiz.

Bizim dedelerimiz canlarını verdi, bu toprakları bize emanet etti. Medreseler bıraktı; mezbele hâline getirdik. Kütüphaneler bıraktı; kitaplarını leblebi külâhı yaptık. Camiler bıraktı; camileri yıktık, depo yaptık, sattık, attık, koruyamadık... Olmaz böyle şey! Böyle müslümanlık olmaz!

İster kızın ister darılın, ister küsün... Müslümanlık böyle değil, bunların hesabı sorulur. Allah-u Teâlâ Hazretleri bu dünya hayatında ne yaptıysak hepimize soracak. Neye gücümüz yetiyorsa onu yapacağız, yapmazsak soracak.

“—Hocam işte ne güzel, rahat rahat hem işime gidiyordum, hem para kazanıyordum, hem televizyon seyrediyordum, hem kahvemi h p rtediyordum, hem de pikniğe gidiyordum, yazlığa gidiyordum, deniz kenarında da yerim vardı... Şimdi böyle sıkıcı sözlerin sırası mı?”

Ben Şimdi bu hadisleri atlaya atlaya mı gideyim?

“—Bu hadis geldi, bunu atla, cemaat darılmasın, öbür hadise geç... Olur mu?”

Olmaz! Ne geldiye söyleyeceğiz. Hepimiz kendimizi buna göre ayarlayacağız. Allah’ın rızasını kazanmaya çalışacağız, terleyeceğiz, uğraşacağız, zahmet çekeceğiz, gözyaşı dökeceğiz, sıkıntılara gireceğiz; Allah sevsin diye. Hepimiz böyle bir fedak rlık içinde olacağız. Dinimiz için çalışma gayret içinde olacağız.

Başkaları bizden çok daha fazla para sarf ediyorlar. Biz bir Şey yapıyoruz; derme çatma kul be gibi... Onlar bir Şey yapıyorlar; saray gibi, 20 katlı, 30 katlı... Onlar dini yıkmak istiyorlar. Bu milleti içten çürütmek istiyorlar. Bu  mmeti darmadağın dağıtmak istiyorlar. Őehid kanlarıyla sulanmış Şu toprakları bize zehir zindan etmek istiyorlar. Bizim elimizden almak istiyorlar. Parayı döküyorlar... Çünkü harp etseler daha çok para verecekler. Parayı döküyor; seni ananın, babanın, dedenin yolundan ayırıyor. Seni birbirine düşman ediyor. Seni birbirine kırdırıyor. Arkadan gülüyor. Çok paralar harcıyorlar, günde milyonlar gidiyor...

Müslüman? Müslümanın işi var, dükkâna gidecek, para kazanacak, gelecek...

“—Çocuklar ne olacak?”

Çocuklarını emanet etmiş. Kime emanet ettiği belli değil. Çocuklar komünist mi olur, dinsiz mi olur, imansız mı olur, ajan mı olur, âlet mi olur, memlekete faydalı mı olur, zararlı mı olur, belli değil. Kimisi de evlâdının ne olduğunu, nereye gittiğini biliyor. Ama çare bulamıyor. Geliyor, yalvarıyor, bize söylüyor.

Geçen gün bir tanesi geldi:

“—Hocam, oğlum köyümde bana pusu kurdu, çiftiyi patlattı, parama el koymak için beni öldürmek istedi. Şimdi hapiste.” dedi.

Bak, İslâmî terbiye olmayınca evlat nasıl yetişiyor? İşte o evlatlar müslüman yetişecek, başka çare yok! Uğraşacağız, didineceğiz, o evlatları Allah’tan korkan insanlar yetiştireceğiz. Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin emrine mutî insan yetiştireceğiz.

“—Yâhu, iki paralık dünya metâi için insan babasını öldürür mü?”

Babası sakallı müslüman adam... O da kâfir değil ki, iyi bir insan.

“—Hocam kulak asma, evlatlarım böyle çıktı...” diyor.

“—Ne yaptın ya, sen nasıl yetiştirdin bunu?” dedim.

“—İmam-hatip okuluna verdim; kaçtı, okumadı.” diyor.

Demek ki daha çok çalışacağız, daha başka şeyler yapacağız.

Evlatlarımıza sahip olacağız.

Bu da böyle olmuyor.

İşte bak, şu cami olmasa şurada toplanamazdık. Şu hoparlör olmasa öbür taraftaki bu konuşmayı dinleyemez. Gerekıyor. Çeşitli âletlere, edevâta ihtiyaç oluyor. Bunları biz okumasaydık, okutulan yerler olmasaydı bunları biz size anlatamazdık. Biz burada yetişmişiz. Arapça'yı öğrenmeseydik bunları biz size nasıl anlatacaktık?

Yetişecek. Bundan sonra da yetişecek... Onlar Kur'an'ı öğretecekler, hadisi öğretecekler... "Allah'ın rızası bu taraftadır, gazabı bu taraftadır. Şu tarafa git, bu tarafa gitme!" diyecekler... Bunları yetiştireceğiz.

Çocuklara bakın, gençliğe bakın... Bu sene 330 bin tane genç üniversiteye gitti. Evvelce girenleri de düşünün... Bu gençler nasıl oluyor, bir bakın. Dolaşın, etrafınızdaki gençlere bir bakın. Geceleyin nârâ mı atıyor? Sinemaya mı gidiyor? Keyfe mi gidiyor? Safaya mı gidiyor? Nasıl yetişiyor?

Bu gençlere ben bir şey demeyeyim, siz de cemiyetin içindesiniz, bu halkın arasındasınız, görün. Bunun çaresi neyse gelin elbirliğiyle, paraysa para, gayretse gayret, kuvvetse kuvvet, hepsini ortaya koyalım; temiz pak müesseseler yapalım, çocuklarımızı kendimiz gibi yetiştirelim.

Bir adam iyi alim, okutacak, öğretecek; ama onun okutması için para lazım. Beri tarafta talebe okuyacak; ama karnı doymazsa nasıl okusun?

Ona da, “Al parayı, otur şuraya, şu ilmi öğren!” demek lâzım.

İmâm-ı Âzam Hazretleri bir keresinde bakıyor, zeki birisi gidiyor. Soruyor:

“—Nereye gidiyorsun?”

“—Kuyumcunun yanına çırak gidiyorum.”

“—Ne kadar alıyorsun?”

“—Şu kadar.”

“—Ben sana o kadar para vereyim, gel bu ilmi oku!” demiş.

“Şurada otur, oku, o kadar parayı ben sana vereceğim.” demiş.

Ondan sonra o bizim mezhebimizin büyüklerinden birisi oluyor.

Kuyumcuya çıraklıktan ilme çıraklığa dönüyor.

Öyle olacağız. Zeki bir insanı gördüğümüz zaman:

“—Oğlum, maddî bakımdan endişe etme! Otur şuraya, Allah’ın yolunu öğren. Paraysa, parayı da ben sana vereceğim. Aklını sâlim tut!” dersek yetişir.

Demezsek gidiyor. Demezsek bu nesilden sonraki nesil ne olur, bilmiyoruz. Bundan öncekinden şimdi nasıl farklıysa... Görülüyor; babası sakallı, oğlu tıraşlı, torunu zibidi... Anası çarşafly, kızı mantolu, torunu açık saçık, japone kollu...

Dün bir dükkâna gittim, adam sakallı... “*Selâmün aleyküm!*” dedim. “*Ve aleyküm selâm!*” dedi. Yanında karısı var, başörtülü, kapalı kadın. Yanında bir kız var, levent gibi, 17-18 yaşında, sırma saçları omuzlarına dökülmüş, kırmızı, çekici renkte pantolon giymiş. O da onların kızıymış. Onlara anne diyor, baba diyor.

Bak, nereye gidiyor, gör! Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir. Ondan sonra o kız anne olacak, evlat yetiştirecek, onun evlatlarının nasıl olacağını bir kapat gözünü, düşün bakalım...

Onun için, bu paralar sarf edilecek, çare yok. Sarf edilmezse yine gidecek bu paralar, belki gelip düşman alacak.

Yunan kuvvetleri Polatlı’ya kadar yaklaşmış, Ankara’dan top sesleri duyulmaya başlanmış. Askerin parası pulu yok, cephaneliği az, teçhizatı yok. Askerler Ankara çarşısında dolaşıyorlarmış, esnaftan para, malzeme topluyorlarmış ki cepheye yetiştiresinler de bir işe yarasın... Bir tanesine gelmişler:

“—Oğlum, şu dükkânda ne görüyorsan al, cepheye götür.”

“—Baba, o kadar istemiyoruz, birazcık...”

“—Oğlum, biraz sonra Yunanlı gelecek, nasıl olsa o yağmalayacak...”

Eğer çalışmazsanız öyle olur.

“—Hocam artık olmaz.”

Anlaşma mı var? Düşman Trakya’ya kadar geldi, bu tarafa gelmeyecek diye söz verdi; sen de ona itimat mı ediyorsun?

Tuna vilâyetin gitti, Mora vilâyetin gitti, Kırım vilâyetin gitti, Kafkas vilâyeti gitti de “Artık Anadolu’ya bakmayacağız.” diye anlaşma mı var?

İçten gidiyor! Dışarıdan gitmesine lüzum yok, içten gidiyor...

Allah bize uyanıklık versin...

h. Üç Cuma’yı Terk Eden Kimse

Başka bir rivayette de buyurmuş ki:²

مَنْ تَرَكَ ثَلَاثَ جُمُعَاتٍ مِنْ غَيْرِ عُدْرٍ، كُتِبَ مِنْ
الْمُنَافِقِينَ

(طب . قط . عن أسامة، وفيه جابر الجعفي ضعيف)

RE. 412/11 (*Men tereke selâse cumuàtin min gayri uzrin, kütibe mine’l-münâfikîn.*) “Bir kişi üç cumayı özür olmadan terk ederse, –burada

² Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.I, s.170, no:422; Şevkânî, *Neylü’l-Evtâr*, c.III, s.272; Üsâmetü’bnü Zeyd RA’dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.491, no:258; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.176, no:1857; Ebü’l-Ca’d ed-Damrî RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.VII, s.729, no:21135; *Mecmaü’z-Zevâid*, c.II, s.422, no:3178; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XX, s.149, no:21750.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.300, no:22611; İmâm Mâlik, *Muvatta’* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.111, no:246. Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.530, no:3811; Ebû Katâde RA’dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.357, no:1126; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.332, no:14599; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.430, no:1081; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.175, no:1856; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.I, s.91, no:273; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.III, s.247, no:5781; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.III, s.102, no:3004; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.I, s.516, no:1657; Tahâvî, *Müşkilü’l-Âsâr*, c.VII, s.194, no:2689; Câbir ibn-i Abdullah RA’dan.

peş peşe sözü yok— münafıklardan yazılır, münafık insan olur. İyi müslüman olmak vasfını kaybetmiş olur.”

Şimdi bazı ilgili kardeşlerim iyi dinlesinler!

Bu hadîs-i şerif kimdenmiş? Taberânî'den, Dârekutnî'den, Üsâmetü'bnü Zeyd RA'dan rivayet edilmiş. Arkasında sahih hadîs- i şerif diye izah etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:

(Men tereke selâse cumuâtin) “Üç Cuma’yı terk eden kimse... *(Min gayri uzrin)* Mazeretsiz olarak üç Cuma’yı terk eden kimse, *(kütibe mine'l-münâfıkîn)* münafıklardan olarak yazılır.”

“—Mazeretsiz üç Cuma’yı terk eden kimse münafıklardan olarak yazılır.”

Altındaki hadis de yine Cuma ile ilgili:³

³ Tirmizî, Sünen, c.II, s.327, no:460; İbn-i Mâce, Sünen, c.III, s.440, no:1115; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.26, no:2786; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.176, no:1857; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.III, s.175, no:1600; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.II, s.176, no:975; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXII, s.366, no:917; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.172, no:5356; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VII, s.193, no:2688; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.154, no:5576; Ebü'l-Ca'd ed-Damrî RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.154, no:5579; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.102, no:2712; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.413, no:464; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.1251, no:21136; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.141, no:21729.

مَنْ تَرَكَ الْجُمُعَةَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مُتَوَالِيَاتٍ، مِنْ
غَيْرِ ضَرُورَةٍ، طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ

(حم.ك.ض. عن أبي قتادة؛ حم.ن.ه.ع.ك.ق.ض. عن جابر)

RE. 412/12 (*Men tereke'l-cumuate selâse merrâtin mütevâliyâtin, min gayri darûratin, tabaa'llâhu alâ kalbihî.*)

Bu da Câbir ibn-i Abdillâh el-Ensârî Hazretlerinden rivayet edilmiş. Ahmed ibn-i Hanbel'de, Müstedrek'de, İbn Mâce'de, Beyhakî'de ve daha başka kaynaklarda var. Bu hadîs-i şerif de hasen bir hadîs-i şerif olarak rivayet edilmiş.

(*Men tereke'l-cumuate selâse merrâtin mütevâliyâtin*) “Kim cuma namazını peş peşe, arka arkaya üç defa terk ederse...” Yâribu cuma kılmamış, hemen onun arkasındaki cuma yine kılmamış, onun arkasındaki cuma yine kılmamış...

(*Min gayri darûrâtin*) “Zarûret, mecburiyet, elinde olmayan sebepler, mânîler filân yok iken, eğer üç cumayı terk ederse...” Ne olur? (*Tabaa'llâhu alâ kalbihî*) “Allah onun kalbini mühürler, kapatır.” Kalbi, gönlü çalışmaz, işlemez hale gelir. Yâni, Allah tarafından kendisine hayırlar gelmemeye başlar, çok kötü duruma düşer.

“—Kim peş peşe üç Cuma'yı zaruret olmadığı halde terk ederse, Allah onun kalbini mühürler, işlemez hâle getirir.”

Gönlünü karartır, kapatır, çalışmaz hâle getirir, mühürler. Kapısı kapandı mı, üstüne kırmızı

mühür vuruldu mu nasıl dükkân çalışmıyor; kalbi mühürlenir, hayrı göremez, hakkı göremez, doğru yolda yürüyemez.

(*Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl ev kemâ kâl*)
“Rasûlallah SAS ne doğru söylemiş!” Görüyoruz ki bazı kardeşler Cuma kılmamak işinden başladı, bir içtihatla bir şeyler tutturdular. Şimdi vakit namazlarını kılmıyorlar! Kalp mühürlendi, istediğin kadar uğraş! Kalp mühürlendi mi gidiyor...

Onun için, müslümanların birliği cuma günü görülecek; gelecekler, hocalarını dinleyecekler, dinimizi emirlerini öğrenecekler. Topluca cemaatle namazı kılacaklar, birbirlerine merhaba diyecekler, el sıkışacaklar, tebessüm edecekler, işlerini görecekle. Cuma'da müslümanların birliği var.

Peygamber Efendimiz Medine-i Münevvere'ye gelmeden önce Cuma kılındı. İstanbul Bizans'ın elindeyken, Cenevizlilerin elindeyken Galata'da, Arap camiinde Cuma kılındı. Almanya'da hâlen kılınıyor. Burada niye kılınmasın?

c. Kim Yöneticiye Dalkavukluk Ederse

Ebû Hüreyre RA'dan bir hadîs-i şerif. Deylemî isimli hadis alimi kitabında kaydetmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

مَنْ تَضَعَعَ لَّذِي سُلْطَانٌ أَرَادَ دُنْيَاهُ أَعْرَضَ اللَّهُ
عَنْهُ بِوَجْهِهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

(الديلمى عن أبي هريرة)

⁴ *Camiü'l-Ehadis*, c.XX, s.160, no:21781.

RE. 413/1 (*Men teda'daa li-zî sultânin erâde dünyâhu, a'rada'llâhu anhu bi-vechihî fi'd-dünyâ ve'l-âhireti*)

(*Men teda'daa*) Teda'du, tevâzu mânasına...
“Kim tevâzu ederse, boyun bükerse, dalkavukluk ederse, alçalırsa...”

Kime karşı? (*Li-zî sultanin*) “Güç kuvvet, iktidar sahibi bir kimseye karşı...”

“—Saltanat, güç kuvvet sahibi bir kimseye arz-ı hürmet edip boyun büker, tabasbus ederse...”

Neden? (*Îrâdete dünyâhu*) “Onun dünyasını isteyerek.”

“—Bu adamın parası var. Bu adamın sözü geçer. Bu adamın mevkiî yerindedir. Hele ben şuna bir yanaşayım, kendimi şirin göstereyim. O zaman neler gelir bana neler...” diye düşünerek öyle yaparsa, ne olur?

(*A'rada'llâhu anhu bi-vechihî*) “Allah ondan, o şahsın yüzünü döndürtür.”

Sen Allah'ı bırakıp da onun gönlünü çeceleğini mi sanıyordun?

Ona mı meylettin? Allah onu ona sevdirtmez.

Bu hadîs-i şerifte (*a'rada'llâhu vechehû*) deseydi; (*a'rada'llâhu anhu vechehû*) “Allah yüzünü ondan döndürür.” demek olurdu. *Bi-vechihî* diyor; burada bir tâdiye, müteaddîlik oluyor. “Allah o saltanat sahibi kimsenin yüzünü ondan döndürtür.”

Yani ona da yaramaz, dünyalığa da yaramaz. Yaptığı iş Allah'a yaramadı. Dünyalık elde etmek için Allah'ın rızasına aykırı bir iş yaptı. Ama yine de o şahsa yaranamaz.

O zaman nasıl olacağız? Allah'ın rızasına riayet edeceğiz, onu gözeteceğiz. Konuşurken, susarken, severken, kızarken, yürürken, otururken, kalkarken, yaptığımız şeylerde hep Allah'ın rızasını düşüneceğiz. “Bunu ben böyle yaparsam şöyle olur, yapmayayım. Bunu böyle yaparsam böyle olur...” Dünya hesabı yapmayacağız, âhiret hesabı yapacağız.

“—Bunu ben söylesem mi söylemesem mi? Söylesem Allah seni sever mi?”

“—Sever.”

O zaman söyle!

“—Bunu ben böyle yaparsam Allah kızarmı?”

“—Kızarmı.”

O zaman söyleme!

Ölçü böyle olacak. Kim Allah rızası için böyle yaparsa işte onun imanı sağlamdır. Gerisi çürüktür. Allah'ın rızasını düşünmüyor da başka hesaplar yapıyorsa, olmaz.

Dünyada da âhirette de Allah onun yüzünü çevirttirir. Yani dünyada da âhirette de o adam bir hayra nâil olamaz.

Hürmet edeceksen, Allah'a hürmet et! Sözü dinleyeceksen, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin sözünü dinle! Emir tutacaksan, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin emrini tut! Kul olacaksan, ona

kul ol; kula kul olma! Başkasına tabasbus etme, o da senin gibi bir beşerdir.

Sen ona böyle yaptıkça, o da şişiyor, kabarıyor, başkalarının başına belâ oluyor. Eğer dalkavukların dalkavukluğu olmasa, o da belâ olamayacak, o da haddini bilecek, normal bir insan olacak.

d. Kendini Beğenmenin Zararı

İbn-i Ömer RA'dan. Bu hadîs-i şerif için Suyûtî hasen demiş. Ricâli, rivayetindeki insanlar için sahih, sağlam demiş. Bu hadîs-i şerif kendini beğenmekle ilgili.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:⁵

مَنْ تَعَزَّمَ فِي نَفْسِهِ وَاخْتَالَ فِي مَشِيَّتِهِ لَقِيَ اللَّهَ
وَهُوَ عَلَيْهِ غَضَبَانُ

(حم.خ. في الأدب، طب. عن ابن عمر)

RE. 413/2 (*Men teazzama fî nefsihî, veh'tâle fî meşyethî, lekıya'llâhe ve hüve aleyhi gadbânu*)

(*Men teazzama fî nefsihî*) “Kim kendi içinden, kendi kendine büyüklenirse...”

“—Ben ne adamım! Ne büyük insanım ben! Benim kadrim kıymetime kimse erişemez!” diye kendisini büyük görürse, tekebbür ederse...

⁵ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.118, no:5995; Buhari, *Edebül-Müfred*, c.I, s.193, no:549; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.I, s.283, no:356; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.III. s.527, no:7746; *Camiü'l-Ehadis*, c.XX, s.164, no:21791.

(*Veh'tâle fî meşyethî*) “Yürüyüş tarzında da kurum, çalım satarak yürürse...” Attığı adımdan, basış tarzından kibirli kibirli yürüyor. Böyle yaparsa... (*Lekıya'llâhe ve hüve aleyhi gadbânu*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne, Allah ona kızgın bir vaziyetteyken, gazaplı iken mülâki olur.

Yâni, Allah ona kızmış bir vaziyette iken, Allah'ın karşısına, huzuruna çıkar. “Sen misin dünyada öyle kibirlenen? Sen misin öyle çalımlı çalımlı yürüyen?” diye Allah ona gazaplı olarak onu huzuruna alır, gazaplı olduğu zaman yaptığı muameleyi yapar.

Meselâ, bir dairede bir âmiri düşünün, bir komutanı düşünün; birisini çağırmış ama pür hiddet, ateş püskürüyor deriz. Kimse yanına girmeye nasıl korkar... “Aman! Çok sinirli, şimdi bir şey söylemeyeyim, yanına girmeyeyim!” deriz. Âhirette olacakları artık oralardan anlayın!

Allah'ın gazabına uğramış bir insan olarak huzuruna çıkmak, onun gazabına orada mâruz olmak ne kadar kötü bir şey!

O halde ne yapacağız? Tevâzu göstereceğiz. Allah rızası için halim selim olacağız, alçakgönüllü olacağız. Kendimize bir pâyeye verip kibirli kibirli yürümeyeceğiz. Haddimizi bileceğiz, kusurumuzu bileceğiz, eksiğimizi bileceğiz. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin sevgisini ahlâkımızı düzelterek öylece kazanmaya gayret edeceğiz.

e. Şifa Allah'tandır

Bu hadîs-i şerif de Beyhakî'de rivayet edilmiş. Ebû Hüreyre RA rivayet etmiş. Tedaviyle ilgili. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:⁶

مَنْ تَعَلَّقَ شَيْئًا وَكِلَإِلَيْهِ

(حم. ت. وابن جرير وصححه، طب. ك. ق. عن عبد الله بن عكيم؛ ق. عن الحسن مرسلًا؛ ابن جرير وصححه عن الحسن عن أبي هريرة)

RE. 413/3 (*Men tealleka şey'en vükile ileyhi*)
“Kim tedavi olmak için eski zaman yani cahiliye devri usullerine teşebbüs ederse, tedavi olacağım diye şifayı ondan umarsa... (*Vükile ileyhi*) O hâline bırakılır.”

Sen mi Allah'tan şifayı istemedin de, “Şöyle yapınca, böyle yapınca böyle olacak...” diye bâtıl cahiliye âdetlerinden medet umdun? Haydi bakalım, ne hâlin varsa gör... Allah şifasını vermez.

“—İnsana şifayı kim verir?” Allah-u Teâlâ Hazretleri verir.

“—Nasıl verir?”

⁶ Tirmizi, *Sünen*, c.VII, s.407, no:1998; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.310, no:18803; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.241, no:7503; Şeybani, *el-Ahad ve'l- Mesani*, c.IV, s.401, no:2576; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.IX, s.351, no:19395; Abdullah ibn-i Ukeym el-Cühenî RA'dan.

Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.IX, s.351, no:20097; Hasan-ı Basri Rh.A'ten. Nesei, *Sünen*, c.XII, s.444, no:4011; Mizzi. *Tehzibü'l-Kemal*, c.XIV, s.168; Ebu Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.X, s.73, no:28416; *Camiü'l-Ehadis*, c.XX, s.165, no:21792.

Nasıl dilerse öyle verir. İsterse bir anda hastalıktan kurtarır. İsterse bir ilaç vasıtasıyla kurtarır. İsterse duayla kurtarır. Nasıl isterse öyle verir, şifa ondandır.

“—Cahiliye tedavi âdetlerinden birisiyle Allah’tan gayriden bir şey uman kimse, kendi hâline terk ediliverir.” diyor Peygamber Efendimiz.

Ne tavsiye etmiş oluyor?

“—Allah’a dayanın, Allah’a yönelin, şifayı da Allah’tan isteyin!” demiş oluyor.

Peygamber SAS Efendimiz’in duaları vardır. Sonra tavsiyesi vardır:

“—Allah hastalığı da indirmiştir, şifayı da indirmiştir.

Hastalığınıza ilaç kullanın ama haram ile tedavi olmayın!”

Ben hatırlıyorum, bir tanıdık rahatsızlandı da, bazı doktorlar diyordu ki:

“—Çok zayıf düşmüş. Kanyak içsin, güçlensin, kuvvetlensin.” Kanyak haram, içmemesi lazım!

“—Pekmez iç!” desene! Hem kan yapar hem hararet verir, güçlenir, kuvvetlenir. Niye pekmez demiyorsun da kanyak diyorsun?

“—Vebali bana ait.”

Doktor öyle diyor. Onlar hakkında da Kur’ân-ı Kerîm buyuruyor ki;

“—Böyle diyenlere Allah yüklenmek istedikleri vebali de yükleyecek, ötekilerden bir şey eksilmeden...”

Sen misin “Onun vebali bana ait.” diyen? O yine günahı işlerse o vebali taşır; ama o öyle diyen edepsiz de o kadar vebal daha üstüne yüklenecek. Ayet-i kerimede:

وَلِيَحْمِلَنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ أَثْقَالِهِمْ

(العنكبوت: ١٣)

(*Ve leyahmilünne eskàlehüm ve eskàlen mea eskàlihim*) [Elbette kendi yüklerini (veballerini) ve kendi yükleriyle birlikte nice yükleri taşıyacaklar.] (Ankebut, 29/13) buyruluyor.

Helâl ile tedavi olacak, haram ile tedavi olmaya kalmayacak. Allah’ın çeşit çeşit helâlleri vardır, o helâllerle Allah’tan şifayı isteyerek tedavi olacağız. Tedavi de hadîs-i şerifte tavsiye edilmiş bir şeydir. Haramla tedavi yok, yanlış yolla tedavi yok.

f. Hadis Öğrenmenin ve Öğretmenin Fazîleti

Bundan sonraki hadîs-i şerife gelelim. Sizin ve bizim hâlimize uygun düştüğü için hoş bir hadis. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:⁷

مَنْ تَعَلَّمَ حَدِيثِي نِ اثْنَيْنِ يَنْفَعُ بِهِمَا نَفْسَهُ،
وَيُعَلِّمُهُمَا غَيْرَهُ، وَيَنْتَفِعُ بِهِ، كَانَ خَيْرًا لَّهُ مِنْ

عِبَادَةِ سِتِّينَ سَنَةً

(الدليمى عن البراء)

⁷Suyûtî, *Miftâhu'l-Cenneh*, c.I, s.67; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.VII, s.142, no:40536; Hatîb-i Bağdâdî, *Şeref-i Ashâb-ı Hadîs*, c.I, s.205, no:165; Berâ' ibn-i Âzib RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.293, no:28849; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.169, no:21806.

RE. 413/4 (*Men tealleme hadîseyni'sneyni yenfau bihimâ nefsehû, ve yuallimühümâ gayrahû, ve yentefiu bihî –yüntefau bihî de okunabilir– kâne hayran lehû min ibâdeti sittîne seneh.*)

Deylemî, Berâ ibn-i Âzib RA'dan rivayet etmiş. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:

(*Men tealleme hadîseyni'sneyni*) “Kim iki hadîs-i şerif öğrenirse...”

Bir oturuşta biz burada aslında her gün on tane filan okuyoruz.

Belki zamanına göre daha fazla okuyoruz.

Niçin? (*Yenfau bihimâ nefsehû*) “Onlar sayesinde kendi nefesine fayda sağlamak için.”

Dinleyecek, Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerifine uygun hareket edecek, sevap kazanacak, kendisi faydalanacak. (*Ve yuallimuhümâ gayrahû*) “Bu iki hadisi gidip başkasına da öğretecek.”

“—Hanım, ben bugün İskenderpaşa Camii'ne gittim. Sahih hadislerden hoca efendi şunu şunu söyledi. Bak sana da tebliğ ediyorum...” Veyahut; “Çocuğum otur, bak şu hadisleri duydun mu?” Veyahut amcazâdesine veya amcasına, komşusuna böyle öğretmek için... Kendisi faydalanmak için, başkasına öğretmek için...

(*Yentefiu bihî*) “Çeşitli tarzda istifade olsun diye... (*Kâne hayran min ibâdeti sittîne seneten*) Bu kendisine altmış yıllık ibadetten daha hayırlı olur.”

Bu iki hadîs-i şerifi öğrenip tatbik etmeye çalışması, başkasına öğretmeye çalışması, kendisine altmış yıllık ibadetten daha hayırlı olur.

Hadîs-i şerifleri ona göre dinleyin! Mümkünse yazın. Yazdığınızı ezberleyin! Ezberlediğinizi başkasına öğretin ki, altmış yıllık ibadetten daha hayırlı oluyor, sevabı çok oluyor. Can kulağıyla dinleyin!

g. İnsanları Etkilemek İçin İlim Öğrenmek

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

مَنْ تَعَلَّمَ صَرْفَ الْكَلَامِ لِيَسْبِيَ بِهِ قُلُوبَ النَّاسِ،
لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ مِنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صَرْفًا وَلَا عَدْلًا

(د.هب. عن أبي هريرة)

RE. 413/5 (*Men tealleme sarfe'l-keîami li-yesbiye bihî kulûbe'n-nâsi, lem yakbeli'llâhu minhü yevme'l-kıyâmeti sarfen ve lâ adlâ*)

(*Men tealleme sarfe'l-keîami*) “Kim çeşitli söz söyleme tarzlarını, söz hünerleri, söz cambazlıkları, güzel konuşma yollarını, metotlarını öğrenirse...”

Neden? (*Li-yesbiye –veyahut yüsbiye– bihî kulûbe'n-nâsi*) “İnsanların gönüllerini onunla esir etmek için, kazanmak için, çelmek için...”

⁸ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.193, no:4353; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.252, no:4974; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.X, s.194, no:29022; *Camiü'l-Ehadis*, c.XX, s.170, no:21809.

(*Lem yakbeli'llâhu minhü*) Allah ondan kabul etmez. (*yevme'l-kıyâmeti*) kıyamet gününde; (*sarfen ve lâ adlen*) farzını, nafilesini, tevbesini, ibadetini, fidyesini kabul etmez.”

Bu neyi gösteriyor? Bu şunu gösteriyor ki, müslümanlık'ta söz cambazlığı hüner değildir. Müslümanlıkta her şey sadedir, açık saçıktır, dobra dobradır.

Dün akşam bir arkadaşın camisine gittik. Kur'ân-ı Kerîm'i öyle sade okuyor ki söze, hünere boğmadan ciddi ciddi okuyor.

Peygamber Efendimiz konuşurken sade sade, tane tane konuşurdu. Gösteriş için değil... Müslümanın işi sade sadedir. Yaptığı işler Allah rızası içindir.

Çeşitli söz hünerleriyle, cambazlıklarla, şiirlerle, nüktelerle ve saire ile insanların kalbini çekiyor, kendisine bağlıyor, esir ediyor. Öyle şey yok. İnsan açık, net, dobra dobra olacak. İnsanları kandırmayı esas almayacak. Neyse o hâlini ortaya tabîî olarak koyacak. İslâm bunu seviyor.

h. İlmî Allah Rızası İçin Öğrenmek

Birkaç hadîs-i şerif peş peşe ilimle ilgili gelecek. Bunlardan birincisi bu. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:⁹

⁹ Tirmizi, *Sünen*, c.IX, s.256, no:2579; Nesei, *Sünenü'l-Kübra*, c.III, s.457, no:5910; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.X, s.202, no:29062; *Camiü'l-Ehadis*, c.XX, s.170, no:21810.

مَنْ تَعَلَّمَ عِلْمًا لِيُغَيِّرِ اللَّهَ، أَوْ أَرَادَ بِهِ غَيْرَ اللَّهِ،
فَلْيَتَّبِعْهُ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ

(ت. حسن غريب عن ابن عمر)

RE. 413/6 (*Men tealleme ilmen li-gayri'llâhi, ev erâde bihî gayra'llâhi, fe'l-yetebeve' mak'adehû mine'n-nâr.*)

Hasen hadîs-i şerif. Tirmizî, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş. Başka rivayetler de var:

(*Men tealleme ilmen*) “Kim bir ilim öğrenirse...” Neden? (*Li- gayri'llâhi*) Allah'tan gayrisi için öğrenirse... (*Ev erâde bihî gayra'llâhi*) Bu ilmi öğrendiği zaman, Allah'ın rızasından gayri bir şeyi elde etmekte kullanacaksa...”

Allah rızası için öğrenmiyor. Başka bir şey için öğrenirse... (*Fe'l- yetebeve' mak'adehû mine'n-nâr*) “Cehennemde oturacağı yeri hazırlasın! Cehenneme girip de o yere oturmaya hazırlansın!”

Ne olacak? İlim, bilgi, öğrenilen şeyler Allah rızası için öğrenilecek. Allah yolunda kullanılmak için öğrenilecek. Allah'ın yolu bulunsun diye öğrenilecek. Ma'rifetullah için öğrenilecek. İnsan Allah-u Teâlâ'nın rızasını kazanmak için öğrenecek.

İlmin gayesi var. O gaye nedir? Allah'ın sevgisini, rızasını kazanmaktır. Allah'ın istediği yolda o ilmi kullanmaktır.

Allah yolunda kullanılmıyor, başka maksatlar için öğreniliyorsa, onun bir faydası yoktur.

Evet, ilmin İslâm'da kıymeti var ama gayesine göre... Gayesi yüksek olursa kıymeti var, yüksek olmazsa kıymeti yok.

O halde, niyetimizi düzeltip ilmi Allah rızası için öğrenmeye çalışmalıyız.

Kimler? Bilhassa çocuklarınıza bunu öğretin ki:

“—İlim Allah rızası için öğrenilir, bilgiler Allah yolunda kullanılmak için öğrenilir. Aman evlâdım! Bu niyetini sapıttırma, şaşırttırma. Para kazanmayı hedef alma, yükselmeyi hedef alma, mevkii makamı hedef alma. Aman niyetine dikkat et!” deyin.

i. Kötü Niyetle İlim Öğrenmek

Diğer hadîs-i şerif. Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş. Tirmizî'de ve Mişkât'te var. İbn-i Ömer RA'dan ve Ka'b RA'dan rivayet edilmiş. Yine ilimle ilgili.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:¹⁰

مَنْ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ لِيُبَاهِيَ بِهِ الْعُلَمَاءَ وَيُمَارِيَ بِهِ
السُّفَهَاءَ وَيَصْرِفَ بِهِ وُجُوهَ النَّاسِ إِلَيْهِ أَدْخَلَهُ
اللَّهُ جَهَنَّمَ

(طس. وابن أبي عاصم، قط. في الأفراد، ض. عن أنس)

¹⁰ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.303, no:256; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.32, no:5708; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.438, no:864; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.194, no:29021; *Camiü'l-Ehadis*, c.XX, s.167, no:21800.

RE. 413/7 (*Men tealleme'l-ilme li-yübâhiye bihi'l-ulemâe, ve yümâriye bihi's-süfehâe, ve yasrife bihî vucûhe'n-nâsi ileyhi edhalehu'llâhu cehenneme*)

(*Men tealleme'l-ilme*) “Kim ilmi öğrenirse...”
Hadis, tefsir, fıkıh okuyor. İlim öğreniyor. Niçin?
(*Li-yübâhiye bihi'l-ulemâe*) “Ulemâyâ onunla övünmek için...”

“—Ben şu kadar ilim okumuşum, şunları bilirim, bunları bilirim...” diye böbürlenmek için.

Başka? (*Ve yümâriye bihi's-süfehâe*) “Bu öğrendiği ilimlerle akılsız, beyinsiz adamlarla münâkaşa etmek için.” Allah korkusu olmayan, takvâsı olmayan insanlarla çene çalıp münâkaşa etmek için, böbürlenmek için...

(*Ve yasrife bihî vucûhe'n-nâsi ileyhi*) “Ve insanların teveccühlerini, yüzlerini kendisine döndürmek, toplamak için.”

İnsanların teveccühlerini toplamak için değil, Allah rızası için

öğrenecek, o zaman fayda verir.

Böyle bir ilim nasıl bir fayda verir?

j. İlimden Bir Bölüm Öğrenmenin Sevabı

Şimdi altındaki o hadisi okuyalım:¹¹

¹¹ Hatib-i Bağdadi, *Tarih-i Bağdad*, c.VI, s.50, no:3074; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.X, s.164, no:28852; *Camiü'l-Ehadis*, c.XX, s.169, no:21805.

من تَعَلَّمَ بَابًا مِنَ الْعِلْمِ، عُمِلَ بِهِ أَوْ لَمْ يُعْمَلْ بِهِ،
كَانَ أَفْضَلَ مِنْ صَلَاةِ أَلْفِ رَكْعَةٍ؛ فَإِنْ هُوَ عَمِلَ بِهِ
أَوْ عَمَلَهُ، كَانَ لَهُ ثَوَابُهُ وَثَوَابُ مَنْ يُعْمَلُ بِهِ

هِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

(خط، وابن النجار عن ابن عباس)

RE. 413/8 (*Men tealleme bâben mine'l-ilmî, amile bihî ev lem ya'mel bihî, kâne efdale min salâti elfi elfi rek'atin fein hüve amile bihî ev allemehu kâne lehû sevâbuhû ve sevâbu men ya'melu bihî ilâ yevmi'l-kiyâmeti.*)

(*Men tealleme bâben mine'l-ilmî*) “Kim ilimden bir bab öğrenirse...” Niyeti güzel, Allah rızası için bir bab öğrenirse...

İyi niyetle öğrenilen ilmin tadı bakın ne kadar güzel, faydası ne kadar çok... Ne olur? (*Amile bihî ev lem ya'mel bihî*) “İster o ilmi tatbik etsin, ister etmesin.” Ama iyi niyetle öğrendi. Ne olur?

(*Kâne lehû efdale min salâti elfi rek'atin*) “Bin rekât namazdan daha hayırlı olur.” İlimden bir bölüm öğrenmesi, ister tatbik etsin ister etmesin, bin rekât namaz kılmaktan daha üstün olur.

Demek ki önce dinimizin inceliklerini bab bab öğrenecekmışız; namazdan da üstünmüş, ilim kıymetliymiş.

(*Fein hüve amile bihî*) “Ama o şahıs böyle yapmaz da bir de bildiğini tatbik ederse... (*Ev allemehû*) Veyahut başkasına öğretirse...”

O zaman sevabı ne olur? (*Kâne lehû sevâbuhû, ve sevâbu men ya'melu bihî, ilâ yevmi'l-kıyâmeti.*) “Kıyamete kadar kendisinin sevabı ve onu işleyenlerin sevabı ona devam eder durur.” Yani öğrettiği kimseler onu yaptıkça onun sevabı ona gelir.

Şimdi biz bu hadisleri okuyoruz ya, bize bunları kim öğretmişse, biz bunları tatbik ettikçe bizim sevabımızdan onlara bir nüsha, bir misli veriliyor. Bizden bir şey eksilmeden onlar bize sebep oldular diye veriliyor. Siz de böyle yaparsanız, öğretirseniz, sizin öğrettiğiniz de tatbik ederse, siz de o ecri alırsınız. Kıyamete kadar sevabı öğretene gelir.

k. Gençlikte ve Yaşlılıkta Kur'an'ı Öğrenelim!

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:¹²

مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ فِي شَبَابِهِ، اِخْتَلَطَ الْقُرْآنُ
بِلَحْمِهِ وَدَمِهِ؛ وَمَنْ تَعَلَّمَهُ فِي كِبَرِهِ، فَهُوَ يَتَفَلَّتُ مِنْ
نُهُ؛ وَهُوَ يَأْتِي عَوْدُ فِيهِ، فَ لَ هُ أَجْرُهُ مَرَّتَيْنِ

(خ.ك. في تاريخهما، والمرهبي في فضل العلم، وأبو نعيم، هب. عد. وابن النجار عن أبي هريرة؛

عد. عن علي)

¹² Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.330, no:1952; Beyhakî, *Sünenü's-Sağîr*, c.I, s.543, no:989; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.47; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.829, no:2381; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.66, no:1757; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XX, s.168, no:21803.

RE. 413/9 (*Men tealleme'l-kur'âne fî şebîbetihî, ihtelata'l- kur'ânü bi-lahmihî ve demihî; ve men teallemehû fî kiberihî, fehüve yetefelletü minhü; ve hüve yeüdü fîhî, felehû ecruhû merreteyn.*)

Kur'an öğrenmekle ilgili bir hadîs-i şerif.

(*Men tealleme'l-kur'âne fî şebîbetihî, ihtelata'l-kur'ânü bi- lahmihî*) “Kim Kur'an'ı delikanlılığında, şebâbetinde öğrenirse Kur'an onun etiyle karışır. Kur'ân-ı Kerîm'i gençliğinde öğrenirse Kur'ân-ı Kerim etinin içine işler; (ve *demihî*) ve kanının içine...”

O gençliğinde öğrendiği Kur'ân-ı Kerîm, onun etinin, kanının içine işler. Tabii çok sevap alır.

(*Ve men teallemehû fî kiberihî*) “Kim de yaşlılığında Kur'an öğrenirse, (ve *hüve yetefelletü minhü*) ihtiyarlığında öğrenirken zorlanıyor, öğreneyim derken sıkışıyor. Ona öğrenmek dar bir elbise giyiyormuş gibi zor geliyor. (ve *hüve yeüdü fihî*) Tekrar edip duruyor.”

“—Ah! İyi öğreneyim, hatırımda kalmıyor!” diye zorlanıyor.

(*Felehû ecruhû merreteyni*) “Allah ona iki misli ecir verir.”

Çünkü herkes gençliğinde İslâm'ı idrak etmez ki, kimi İslâm'la daha yaşlı zamanlarda karşılaşılıyor. Onun da İslâm'a öğrenmesi gerekiyor. Onun öğrenmesi kolay olmaz. Delikanlı bir defa dinledi mi, şıp hafızasına alır. Ötekisi zorluk çeker, zorlanır, tekrar tekrar okur, unuttur, atlar... Böyle bir sıkıntı çeke çeke yapınca, ecri iki katı olur. Çabalıyor diye, zahmet çekiyor diye Allah ecrini iki kat verir.

I. Kırk Hadis Öğrenmenin Mükâfâtı

Bu hadîs-i şerif de kırk hadis ezberlemekle ilgili. Hazret-i Ali Efendimiz'den Ebû Nuaym el-İsfahânî rivâyet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuş:¹³

مَنْ تَعَلَّمَ أَرْبَعِينَ حَدِيثًا إِبْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ، لِيُعَلِّمَ
بِهِ أُمَّتِي فِي حَلَالِهِمْ وَحَرَامِهِمْ، حَشَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ عَالِمًا

(أبو نعيم عن علي)

RE. 413/10 (Men tealleme erbaîne hadîsen ibtigâe vechi'llâh, li-yuallime bihî ümmetî fî helâlihîm ve harâmihîm, haşerahu'llâhu yevme'l-kıyâmeti àlimâ.)

“—Kim 40 hadis ezberlerse, öğrenirse...”

Yani on hadisten bir ay gelse burada onu yazsa öğrenebilir...

“—40 hadis öğrenirse...”

Neden? (İbtigâe vechi'llâhi) “Allah’ın rızasını kazanmak için... (Li-yüallime bihî ümmetî fî halâlihîm ve harâmihîm) Haramları, helâlleri ümmete öğretmekte kullanmak üzere bu hadisleri öğrenirse...”

¹³ İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1081; İbn-i Hacer, *el-İsâbe*, c.VI, s.483, no:8840; Nüveyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.294, no:28853; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.166, no:21794.

(*Haşerahu'llâhu yevme'l-kıyâmeti âlimen*) “Allah onu kıyamet gününde alim olarak haşreder.”

“—Gel bakalım, sen İslâm'ın alimlerinden o zümrede haşrolacaksın.” diye onların gördüğü iltifatı görür.

40 hadis... Senede insan bir hadis öğrense, 40 senede bu işi başarır.

Alim olarak haşrolmak çok büyük bir imtiyaz. Allah'ın alim kabul edip de alim muamelesi yaptığı kimse çok büyük hayırlara erecek.

Hadîs-i şeriflere ehemmiyet verin! Bu hadîs-i şerifleri bize bu kitabı yazan hocalarımız âdet, töre olarak emretmişler. Buyurmuşlar ki;

“—Bunlar hep böyle okunacak.”

Eskiden tabii herkes Arapça bildiğinden bunlar hızlı hızlı okunurmuş, Kur'an okunur gibi... Dinleyenler de ellerinde bir kitap, hatim olsun diye okurlarmış. Şimdi biz Arapçasını okuyoruz, bir de izah etmek zorunda kalıyoruz. Eskiden hepsi bilirlermiş. Lüzum yok diye bu kürsülerde hızlı hızlı devrederlermiş. Bu eskiden bizim yolumuzda böyleymiş. Hepsi alimmiş, hepsinin elinde kitaplar, kalemler, öyle yaparlarmış.

Şimdi işler böyle döndü. Öğreneceğiz. Öğrenince çok fayda var.

Allah-u Teâlâ Hazretleri biraz gayretli eylesin... Sadece duyup gidenlerden eylemesin...

İnsan bir müzeyi geziyor. “Aa! Şurada elmaslar var, burada zümrütler, burada yakutlar var...” görüyor, gidiyor. Görüp gidiyor, öyle oluyor.

Biraz da yanına alsa ya, cepleri elmasla altınla dolsa daha iyi olmaz mı?

Şimdi burada dinliyoruz, biraz sonra unutuluyor. Yazsak, kendimize mâl etsek, başka yerde de söylesek ya... Bundan sonra inşaallah o tarzda öğrenelim!

m. Boş Sözler Öğrenmek

Bakın, Arapça'yı iyi bilmeyenlerin şaşıracağı bir hadîs-i şerif geldi. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:¹⁴

مَنْ تَعَلَّمَ الْأَحَادِيثَ لِيُحَدِّثَ بِهَا النَّاسَ، لَمْ يَرِحْ
رَائِحَةَ الْجَنَّةِ، وَإِنَّ رِيحَهَا لَيُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ
خَمْسِمِائَةِ عَامٍ

(الدليمى عن أبى سعيد)

RE. 413/11 (*Men tealleme'l-ehàdîse li-yühaddise bihi'n-nâse, lem yerih râyihate'l-cenneti, ve inne rîhahâ leyûcedü min mesîreti hamsimieti àmin.*)

(*Men tealleme'l-ehàdîse li-yühaddise bihi'n-nâse*) “Kim sözleri insanlara laf olsun diye anlatmak üzere öğrenirse...” Çeşitli söz hünerlerini demek. Çeşit çeşit laflar, fıkralar, cambazlıklar, madrabazlıklar öğreniyor, insanlara onları anlatıyor. (*Lem yerih râyihate'l-cenneti*) “Böyle boş sözler öğrenirse, Allah o kimseye cennetin kokusunu koklattırmaz.”

¹⁴ *Kenzü'l-Ummal*, c.X, s.203, no:29065; *Camîu'l-Ehadis*, c.XX, s.166, no:21795.

Peygamber Efendimiz arkasından da buyuruyor ki:

(*Ve inne rîhahâ leyûcedü min mesîreti hamsimieti âmin*) “Halbuki 500 yıllık mesafe yoldan cennetin kokusu insanın dimağını tatlandırır, duyulur.”

Ama Allah onu bile duyurmaz. Değil cennete girmek, 500 yıllık mesafe yakınına dahi gelemez de cennetin kokusunu koklattırmaz.

Kime? Boş sözlerle, söz hünerleriyle, madrabazlıklarla onları öğrenmekle vakit geçiren kimseye...

Burada *ehâdîs* sözü geçiyor, bu *ehâdîsten* maksat, söz hünerleri, tekellüflü söz cambazlıkları demek.

İşte İslâm bunu sevmiyor. Söz cambazlığını sevmiyor. Dobra dobra sade olmayı seviyor. İslâm boş, malayani sözleri sevmiyor.

“—Bir insanın karnının irin dolması, şiir dolmasından daha hayırlıdır.” diye buyurmuş Peygamber Efendimiz. O şiiri ezberlemiş, bu şiiri ezberlemiş, karşına geliyor çeşit çeşit cambazlıklarla, şiirlerle, nüktelerle hakikati ters gösteriyor, Allah’ın yolunca gitmiyor; kıymeti yok!

Öğrendiğimiz şeyi bize yarayacak diye öğreneceğiz, laf olsun diye öğrenmeyeceğiz.

n. İlim Öğreneni Allah Affeder

Şu hadîs-i şerifi de okuyuvereyim, sonuncu hadîs-i şerif olsun. Hz. Ali Efendimiz’den rivayet edilmiş Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:¹⁵

¹⁵ *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.294, no:28854; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.169, no:21807.

مَنْ تَعَلَّمَ حَرْفًا مِّنَ الْعِلْمِ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ أَلْ بُتَّةَ؛ وَمَنْ
وَالِي حَبِيبًا فِي اللَّهِ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ؛ وَمَنْ نَامَ عَ لِي
وُضُوءٍ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ؛ وَمَنْ نَظَرَ فِي وَجْهِ أَخِيهِ، غَفَرَ
اللَّهُ لَهُ، وَمَنْ أَبْتَدَأَ بِأَمْرٍ وَقَالَ بِسْمِ اللَّهِ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ

(الرافعى عن على)

RE. 413/12 (*Men tealleme harfen mine'l-ilm*)
“Kim ilimden bir harf öğrenirse, (*gafara'llàhu lehû*) Allah onu mağfiret eder.” Yani az bir şey öğrense bile demek. İlimden azıcık bir şey bile öğrense, Allah onu mağfiret eder.

Estağfiru'llah ne demek?

“—Yâ Rabbi! Sen beni afv u mağfiret eyle!” demek.

“—Tevbe yâ Rabbi!” ne demek?

“—Yâ Rabbi! Sen benim tevbemi kabul eyle, beni günahdan döndür!” demek.

Mağfiret istemek değil mi?

Onun yolu var. İşte yolunu görün:

“—Kim ilimden bir harf öğrenirse Allah onu mağfiret eder.” İlim öğrenin, Allah affetsin, bir. Hatırınızda tutun. (*Gafara'llàhu lehû elbettete*) “Kim ilimden bir harf öğrenirse,

Allah onu muhakkak ve muhakkak mağfiret eder.” demek.

Şimdi bir şeyler öğrendik mi? Mevlâmız'dan umarız ki Allah bizi mağfiret eylesin. Bir pazar gününde insan ne güzel kârlara eriyor.

İkinciye çok dikkat edin! Aslında bu hadisi geniş geniş uzun anlatmak lazım!

(Ve men vâlâ habîben fi'llâhi gafera'llâhu lehû) “Kim Allah uğrunda bir kimseyi sever, dostluk ederse, bir kimseyle Allah için arkadaş olur dostluk ederse, Allah onu mağfiret eder.”

İşte burada da tarikat dediğimiz şeyin kârı ortaya çıkıyor.

Eskiler birbirleriyle âhîret kardeşi olmuşlar, ihvan, kardeş olmuşlar, birbirlerini Allah rızası için kardeş edinmişler. O kâr ortaya çıkıyor. Neden öyle yaptıkları ortaya çıkıyor.

“—Kim bir sevdiğini, dostunu Allah rızası için sever, onunla dostluk ederse Allah onu afv u mağrifet eder.”

Bak Allah nasıl teşvik ediyor bizi birbirimize dost olalım diye... Düşmanlıkta bir kâr yok; ama dostlukta kâr var. Birbirini Allah için sevenleri Allah mağfiret eder.

(Ve men nâme alâ vudûin gafera'llâhu lehû) “Kim abdestli olarak uyursa Allah onu mağfiret eder.”

Allah rahmet eylesin, mekânı cennet olsun, hocalarımız bize emretmişti; “Abdest alın da öyle yatın.” demişlerdi. Şimdi anlaşıldı. Demek ki her gece abdestli yattıkça Allah afv u mağfiret ediyor.

Rasûlüllah hak sözü doğru söylememiş mi? Abdestli yatınca afv u mağfiret oluyor. Abdestli yatmaya da dikkat edin.

(Ve men nazara fî vechi ahîhi gafera'llâhu lehû) “Kim kardeşinin yüzüne nazar ederse Allah onu afv u mağfiret eder.”

Ama nasıl nazar etmek? Sevgiyle nazar etmek... Kızgınlıkla bakana bir şey yok da, sevgiyle bakarsa bir bakışa bile Allah afv u mağfiret eder. Müslüman kardeşinin yüzüne sevgiyle bakarsa...

(Ve men ibtedee bi-emrin ve kâle bi'smi'llâhi gafera'llâhu lehû) “Kim bir yeni işe başlarsa ve başında *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm* derse, Allah onu mağfiret eder.” buyurmuş Peygamber Efendimiz.

Hız. Ali RA ve KV Hazretleri rivayet eylemiş.

Mevlâmız'ın yolunca yürüyen insana Allah'ın mağfiretini kazanmak da kolay, sevapları kazanmak da kolay, iki cihanda saadete ermek de kolay...

Fâtiha-ı şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

18. 11. 1984 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

